



Střední  
Zdravotnická  
Škola  
Pardubice

# Vietnamská kultura

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: listopad 2012



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

# ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY\_6\_INOVACE\_3.ZSV.7
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** listopad 2012
- **Ročník:** 2. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

|                          |                             |
|--------------------------|-----------------------------|
| <b>Vzdělávací oblast</b> | Společenskovědní vzdělávání |
| <b>Vzdělávací obor</b>   | Základy společenských věd   |
| <b>Tematický okruh</b>   | Kulturní antropologie       |

- Studenti se seznámí se základními specifiky vietnamské kultury a uvědomí si odlišnost i společné rysy české a vietnamské kultury.

# Vietnamská kultura



# Historie Vietnamu

- Až do poloviny 19. století **francouzská kolonie**.
- V roce 1954 Vietnam **rozdělen** na **jižní** a **severní**.
- V letech **1963–1973 válka** mezi **oběma částmi**, jih podporovaly USA.
- V roce 1974 **Vietnamská socialistická republika**, pod vlivem SSSR.
- V současné době korektní vztahy Vietnamu a ostatních zemí.

# Obyvatelé Vietnamu

- V současné době žije v zemi přibližně 80 mil. obyvatel.
- celkem 54 etnik – většina obyvatel(3/4) **etnikum Viet**, které obývá nížiny.
- 53 menšinových etnik tvoří asi čtvrtinu populace – horské oblasti, rolníci, obchodníci, rybáři.



# Vietnamci a ČR

- **První Vietnamci** k nám přišli v **50. letech**, kdy byla jejich **země** v poválečné **krizi**. Pracovali především v průmyslu. Dostávali povolení k pobytu na 6 let.
- Po **sametové revoluci** k nám přišla **druhá vlna**, tentokrát za účelem **obchodu**.
- Vietnamci mnohdy velice vzdělaní, své vzdělání nemohou ve Vietnamu ale uplatnit.
- Starší Vietnamci se soustředí na **vlastní komunitu**, s většinovým obyvatelstvem komunikují spíše **skrze obchod**.
- Mladí, v ČR narození Vietnamci jsou však již důvěřivější a více integrovaní.



*Proč se podle Vás starší Vietnamci drží od většinového obyvatelstva stranou?  
Proč naopak mladí nemají s tímto problémy?*

# Fyzická odlišnost

- Na první pohled jsou Vietnamci od většinového obyvatelstva odlišitelní svým odlišným vzhledem: příslušností k mongoloidní (asijsko-americké) rase, barvou pleti, **menším vzrůstem, tvarem očí i nosu**.
- Drobná postava a z našeho hlediska "dětský vzhled,, Vietnamců vede často k jejich neoprávněnému přezírání a podceňování ze strany majority.
- Vietnamci jsou si vzájemně více podobní než např. Evropané.
- Vietnamci jsou mnohdy fascinováni silnými Evropany = tloušťka jako ukazatel blahobytu.

**!!!Neměli bychom se Vietnamcům pro jejich odlišný vzhled posmívat, stejně tak my pro ně může být robustní, tlustí chlupáči!!!**



*Proč podle Vás existuje fyzická odlišnost mezi etniky? Proč jsou Asiaté vzhledem jiní než severané, obyvatelé Afriky než Eskymáci apod.?*

# Fyzická odlišnost





# Základní kulturní odlišnosti

- **Myšlení ovlivněno** buddhismem, konfucianismem a taoismem.
- Velký **důraz na rodinu** – velkorodiny, hodně členů, úcta.
- Velký **důraz na dítě** – dítě největší hodnotou, investice do jeho vzdělání.
- Ve velké **úctě je učitel** – často obdarováván květinami, drobnými dárky.
- Vietnamci upřednostňují umírněnost, rozvážnost.
  
- **Oděv:** důraz na čistý a upravený oděv, ženy téměř nenosí sukně.
- **Podání ruky:** po pravé ruce podat i levou, nebo obě zároveň. Podání jedné ruky považováno za neslušné.
- **Pohled do očí:** přímý pohled do očí je nezdvořilý, nepříjemný, vyjadřuje domýšlivost a nadřazenost.
- **Dotek hlavy a hlazení:** považováno za nezdvořilé, hlavně u dětí! Mohou pouze rodiče a učitelé.
- **Smrkání do kapesníku:** je ve Vietnamu považováno na veřejnosti za neslušné a směšné.

# Základní kulturní odlišnosti

- ***Ztráta tváře***

Vietnamci neradi přiznají, že něco neví nebo neumí. Vietnamci neradi projevují nesouhlas. "*Ztratit tvář* " v očích Vietnamce můžeme často i my sami v okamžiku, kdy začneme křičet, nadávat, dáme najevo svůj vztek, přestaneme se ovládat.

- ***Konverzace***

Vietnamci se rádi vyptávají na soukromé otázky, na zdraví apod. Je to pro ně důkaz upřímného zájmu. Vyhýbají se názorovému střetu.

- ***Úsměv***

Vietnamci se usmívají a smějí i v situacích pro nás nezvyklých – např. oznámení špatné zprávy, v rozpacích.

- ***Dlouhý nehet***

Bohatí obchodníci, na malíčku až několik cm, status symbol.

# Základní kulturní odlišnosti

## Stolování

- pohostinnost.
- pohoštění zeleným čajem a zákuskem.
- Vietnamci mají vlastní stravu, odmítají mléčné produkty.
- stravují se pomocí tyčinek, nepřejí si „dobrou chuť“.
- mlaskání a potřísněný ubrus jako projev úcty k hostitelce.
- základem pokrmu je *rýže*, dále *maso*, *ryby*, *těstoviny*, *zeleninové přílohy*, *kandované ovoce* a v neposlední řadě *polévky*.
- vietnamská bistra u nás provozována hlavně pro zisk, Vietnamci prodávané jídlo většinou nejí – hamburgery, gyrose apod.



Tradiční pohoštění – zelený čaj a zákusek

# Pro zvědavé studenty

## Vietnamské jméno

Vietnamské jméno se v současnosti skládá nejčastěji ze tří (někdy však jen ze dvou či až čtyř) slabik. Slovo na první pozici reprezentuje příjmení, často se vyskytují příjmení, která patřila dříve panujícím dynastiím ve Vietnamu: **Nguyen, Tran, Le.**

Na druhé pozici je slovo, které někdy vypovídá o pohlaví příslušné osoby, pro ženy **Thi**, pro muže **Van**

Na posledním místě vlastní jméno: **ženy** mívají často jména rostlin či poetických objektů (*Lieu - vrba, Lan - orchidej, Anh - paprsek, atd.*), **muži** mívají jména ctností a hrdinských vlastností (*Tot - dobrý, Dung - statečný, Minh - jasný, bystrý, atd.*)

Má-li člověk jméno čtyřslabičné, vlastní jméno je na poslední pozici. **Chceme-li tedy u nás Vietnamce oslovit, používáme oslovení pane, paní, slečno a vlastní jméno, tedy slabiku stojící na konci celého jména:**

např. osobu Tran Van Quy oslovíme "pane Quy".

# Ověření

1. Ze kterých náboženských systémů Vietnamci vycházejí?
2. Kdy do Československa přišli první Vietnamci?
3. Jak se nazývá nejpočetnější etnikum ve Vietnamu?
4. Komu je povoleno hladit dítě po hlavě?
5. Jak Vietnamci nahlíží na mlaskání během jídla?
6. Jaký mají Vietnamci přístup k dětem?
7. Které kulturní prvky vietnamské kultury se Vám líbí a které nikoliv?

# Zdroje a prameny

Všechny obrázky jsou v režimu volně šiřitelné.

1. slide – vietnamská vlajka - [http://burster.de/uploads/tx\\_distributors/Vietnam-Flagge\\_01.jpg](http://burster.de/uploads/tx_distributors/Vietnam-Flagge_01.jpg)
2. slide – rybářská loď - [http://i.images.cdn.fotopedia.com/jmhullot-hYYdxKlqpBg-hd/Countries\\_of\\_the\\_World/Asia/Vietnam/Vietnam-Mui\\_Ne.jpg](http://i.images.cdn.fotopedia.com/jmhullot-hYYdxKlqpBg-hd/Countries_of_the_World/Asia/Vietnam/Vietnam-Mui_Ne.jpg)
4. slide – žárovka - <http://meczup.net/wp-content/uploads/2009/09/ampul-298x300.png>
6. slide – Vietnamka - <http://www.somewherearound.com/public/img/f/img43dbedd.jpg>  
vietnamci - [http://i.images.cdn.fotopedia.com/h4ZksfdyKZ8-qZqGDf3QLsg-hd/People\\_around\\_the\\_World/Asia/Vietnam/nguoi\\_dan\\_chau\\_docAn\\_giang\\_vietnam.jpg](http://i.images.cdn.fotopedia.com/h4ZksfdyKZ8-qZqGDf3QLsg-hd/People_around_the_World/Asia/Vietnam/nguoi_dan_chau_docAn_giang_vietnam.jpg)
9. slide-fotografie tradicního pohostení -  
[http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTN0rvqPJrCS3f\\_QqxS9KMXy3QGxpbD8Vvzaea6Twc\\_-t4x9RX5jh3lFzLQOw](http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTN0rvqPJrCS3f_QqxS9KMXy3QGxpbD8Vvzaea6Twc_-t4x9RX5jh3lFzLQOw)

Teoretická část čerpána z podkladů PhDr. Luďky Hrabákové

[http://kfl.fp.tul.cz/cs/dle-vyuujcich?task=callelement&format=raw&item\\_id=498&element=f85c494b-2b32-4109-b8c1-083cca2b7db6&method=download](http://kfl.fp.tul.cz/cs/dle-vyuujcich?task=callelement&format=raw&item_id=498&element=f85c494b-2b32-4109-b8c1-083cca2b7db6&method=download)

**DĚKUJI ZA POZORNOST.**